

Espanjalainen ratsastuskoulu on

Wienin espanjalainen ratsastuskoulu on paitsi turistinähtävyys, myös ennen kaikkea huipputason ratsastuskoulu, jossa vuosisatoja vanhaa klassista ratsastuksen perinnettä pidetään yllä mutkia oikomatta. Hevosturistille siellä on paljon nähtävää.

KUVAT: ESPANJALAINEN RATSASTUSKOULU

TEKSTI: KATI VALIUS

Lipizzaoriin nimi kertoo verilinjan ja emän nimen. Tallia vartioivat Kaarle VI:n suosikkihevosten näköispatsaat.

Privatissimum on hevosihmisen must-nähtävyys.

ELÄMYS

Espanjalaisen ratsastuskoulun lipizat hallitsevat capriolen ja muut maan yläpuolella tapahtuvat korkean koulun liikkeet.

Espanjalainen ratsastuskoulu on vaalinut ja pitänyt yllä klassisia hevosiäntaitoja jo yli 430 vuotta. Ratsastuskoulun perusti aikanaan keisari Kaarle VI osaksi Wienin keisarillista palatsia, Hofburgia.

Wienin keskustassa sijaitsevaa talviratsastuskoulua on kutsuttu barokin ajan arkkitehtuurin jalokiveksi, eikä suotta. Valtavat kristallikuunut ja koristeelliset ikkunat valaisevat korkean hallin, joka rakennettiin vuosina 1729–1735. Se on täynnä upeita yksityiskohtia. Yleisöä halliin mahtuu kerrallaan tuhatkunta, kahdelle tasanteelle.

Vaikka Espanjalainen ratsastuskoulu on yksi Wienin suosituimpia turistinähtävyyksiä, se ei ole sirkus, jossa esitetään temppuja yleisön viihdyttämiseksi. Sen sijaan se vaalii vahvoja perinteitä hevosen ja ratsastajan saumattomasta yhteistyöstä ja kevyestä harmoniasta. Valkoiset lipizzaoriit ja ratsastajien eleettömyys ovat silmiä hivelevää katsottavaa. Kaikesta näkee, että koulutuksessa on edetty hevosten ehdoilla ja sitä myöten koulutuksessa saavutetut tuloksetkin ovat mykistäviä.

*Palveleva ja monipuolinen
hevos- ja koiratarvikeliike Hyvinkäällä*

*Mountain Horse, Pikeur,
Kyra K, Anky*

**IHANAT UUDET
TALVIVÄRIT**

*Mm. takkeja, neuleita, pipoja,
kaulaliinoja sekä housuja!*

*Lokakuussa varastosta
Horsewaren Amigo loimet*

-15%

TERVETULOA!

**Paljon tavaraa yli
400 m² tiloissa. Tervetuloa!**

**KAIKKI TUOTTEET
MYÖS POSTIMYNNISTÄ
www.horsewell.fi**

*Kaikki satulansovitukset ammatti-
taidolla. Laaja valikoima perinteisiä
merkkisatuloita, westernsatuloita
sekä käytettyjä satuloita.*

HORSEWELL

Rääkänkatu 9, HYVINKÄÄ, puh.(019) 486 000
Avoimna arkisin 10 - 18, lauantaisin 10 - 14

Gaalakatrilli päättyy Straussin Radetzky marssiin.

Pitkä ja vaativa koulutus

Näytöksissä esiintyväksi univormupukaiseksi ratsastajaksi ei ole olemassa pikakoulutusta. Ratsastuskoulun uudet oppilaat valitaan lukuisten hakijoiden joukosta heidän ollessaan noin 15-vuotiaita. Ensimmäiset kaksi vuotta he ratsastavat pelkästään liinassa, ja sitä seuraavat kaksi vuotta kokeneilla hevosilla vanhempien ratsastajien valvonnassa. He heräävät joka aamu viideltä huolehtimaan hevosten hyvinvoinnista ja tekevät sitä käytännössä kellon ympäri. He myös huoltavat varusteet ja siivoavat tallit yhdessä tallipoikien kanssa.

Neljän vuoden kuluttua koulutuksen alkamisesta noin kahdeksan kymmenestä on jo luovuttanut ja antanut paikkansa seuraavalle oppilaalle. Ne, jotka ovat jaksaneet läpi tämän neljän vuoden testijakson, ylennetään avustaviksi ratsastajiksi ja saavat koulutettavakseen nuoren hevosen, jota saattavat tuosta hetkestä eteenpäin luotsata jopa seuraavat 20 vuotta. Jäljellä ovat vielä toiset neljä vuotta, ennen kuin avustavat ratsastajat valmistuvat ratsastajiksi. Ratsastuskoulussa on lisäksi kolme ylintä ratsastajaa.

Niille, jotka valitsevat ammatikseen paikkansa Espanjalaisen ratsastuskoulun katrillirivistössä, siitä tulee elämäntapa. Moni heistä ei haluaisi jäädä eläkkeelle, ja onpa eräskin vielä 75-vuotiaana näyttöksessä ratsastanut mies kuollut gaalaesityksessä hevosensa selkään.

Espanjalaisessa ratsastuskoulussa sekä ratsastajat että hevosten hoitajat ovat aina miehiä, ja kaikki sinne tuotavat hevoset ovat oriita.

Hevoset kasvatetaan Piberin siitolassa lähellä Grazin kaupunkia.

Aamuharjoituksiin kannattaa mennä ajoissa

Aamuharjoitukset avaavat ovensa yleisölle yleensä tiistaista lauantaihin aamukymmeneltä. Tuohon mennessä talviratsastuskoulussa on treenattu jo kolme tuntia, seitsemästä lähtien.

Jonot ovat massiiviset, sillä aamuharjoitukset ovat ainoa ohjelmanumero, johon on mahdollista saada lippu vielä samana päivänä, eikä niitä voi etukäteen varatakaan. Mitä aiemmin on jonotamassa, sitä parempi todennäköisyys on saada paikka alatasanteelta, josta on paremmat näkymät areenalle. Istumapaikkojakin on hyvin rajoitetusti.

Aamuharjoitukset eivät noudata tiettyä kaavaa, vaan niissä muutaman ratsukon ryhmät treenaavat kerrallaan puolisen tuntia ja tekevät sitten tilaa seuraaville. Tulleensa maneesiin ratsastajat aina ensiksi tervehtivät hallin päädyssä olevaa Kaarle VI:n valtavaa muotokuvaa. Jokaisen session päätteeksi hevoset asetuttavat kaartoon, ne palkitaan sokeripaloin ja porkkanoin ja tallipojat taluttavat ne takaisin talleille.

Koska aamuharjoitukset eivät ole show, ei niissä välttämättä nähdä vaativampia korkean koulun liikkeitä. Hevosihmisen silmää hivelee kuitenkin huipputason ratsastuksen seuraaminen, hevosten rentous, ratsastajien apujen huomaamattomuus ja kaikinainen tyytyväisyys, joka ratsukoista huokuu. Harvalla hevosella on suussa niveltä vahvempi

kuolain. Aamuharjoitusten kiinnostavinta antia ovat ehdottomasti nuoret oriit, joiden koulutus on vielä kesken ja joiden harjoituksista saattaa poimia ideoita omaankin ratsastukseen. Parin tunnin aamuharjoitukset ovat ehdottomasti aikaisen heräämisen arvoinen nähtävyys.

Privatissimum on todellinen opetushetki

Aamuharjoituksia paremmin ratsastajien työhön pääsee tutustumaan uudessa Privatissimum-ohjelmanumerossa, joka on klinikkatyyppinen harjoitussessio selostuksineen. Opettaja, yksi ylimmistä ratsastajista, valaisee katsojille koulutusmetodeja ja harjoitusten tavoitteita teettäen konkreettisia tehtäviä oppilaillaan, istuntaharjoituksista alkaen.

Privatissimum ei ole pelkkä esitys, vaan todellinen oppimishetki myös siihen osallistuville ratsastajille: mikäli opettaja ei ole tyytyväinen näkemäänsä, hän pyytää tekemään harjoituksen uudestaan ja kertoo yleisölle mikä meni pieleen ja miksi.

Aamuharjoituksiin verrattuna Privatissimum vie katsojan huomattavasti syvemmälle koulutusmetodeihin ja harjoitteisiin, ja valaisee siinä sivussa myös ratsastuskoulun historiaa ja perinteitä. Areenalla nähdään vaativampikin korkean koulun liikkeitä ja kerrotaan niiden opettamisesta. Session vaikuttavinta antia on maasta käsin pitkin ohjin tapahtuva saumaton yhteistyö hevosen ja ihmisen välillä. Privatissimum on hevosihmisen must-nähtävyys.

Gaala täyttää kaikki odotukset

Espanjalaisen ratsastuskoulun gaalaesitykset on usein myyty loppuun jo kuukausia ennen h-etkeä, joten lippuja varatessaan kannattaa olla nopea. Vajaan tunnin mittainen esitys on elämys, joka pitää sisällään seitsemän erilaista ohjelmanumeroa. Jokaista niistä säestää kuuluisien itävaltalaisen säveltäjien upea, klassinen musiikki.

Gaalaesityksen vaikuttavimpiin ohjelmanumeroihin kuuluvat kellontarkasti samaan tahtiin ratsastettava pas de deux sekä loppukatrilli, jonka kahdeksan upeaa ratsukkoa päättävät Johann Straussin Radetzky marssiin. Henkeäsalpaavia ovat myös maan ylä-

puolella tapahtuvat liikkeet levade, capriole ja courbette. Täydellinen harmonia ja eleganssi syntyvät hevosen ja ratsastajan yhteistyön tuloksena.

Gaalaesityksen hinta vaihtelee riippuen katsomopaikasta. Esityksestä nauttivat takuulla myös muut kuin hevosihmiset.

Kurkistus kulissien taakse tallikierroksella

Espanjalaisen ratsastuskoulun "backstagelle" pääsee tallikierroksella. Kaikkiaan 67 oriin Stallburgissa on useita pienempiä osastoja. Tallikierroksella tutustutaan niistä yhteen parinkymmenen hevosen talliin, jossa hevoset viettävät ansaittuja päiväuniaan harjat ja hännät letitettyinä. Koristeellista tallia vartioivat katon rajassa barokkiajalla valetut, keisari Kaarle VI:n suosikkihevosten näköis-patsaat, ja puhtaus on tietysti silmiin pistävää. Varustehuoneessa käsityönä tehdyt varusteet ovat tarkassa järjestyksessä, koristeellisemmat, kultakoristeiset gaalausitset lukituissa vitriineissä. Jokaisella hevosella on kaksi satulaa ja kolmet suitset.

Tallin tähti on kunnioitettavaan 27 vuoden ikään ehtinyt Siglavy Mantua I, joka edelleen esiintyy ratsastuskoulun näyttöksissä. Vanha herra yritettiin päästää eläkkeelle jo vuosi sitten, muttei sopeutunut lainkaan eläkeläiselämään, joten se palasi tyytyväisenä kotitaliinsa Stallburgiin. Yleensä koulun hevoset pääsevät eläkkeelle 25–26-vuotiaana.

Varsin naisellisilta kuulostavat nimet on annettu oreille vanhan perinteen mukaan. Kaksiosaisessa nimessä ensimmäinen osa kertoo verilinjan, joita on olemassa kaikkiaan kuusi. Jälkimmäinen nimi on oriin emän nimi, joten herrojen kutsumanimet ovat varsin tyttömäisiä: Bellamira, Nicoletta, Theodora...

Tallikierros on mielenkiintoinen vilkaisu kulissien taakse, ja myös oivallinen tilaisuus päästä kysymään oppaalta mitä tahansa mielessä pyöriviä kysymyksiä. Kuinka usein karsinat puhdistetaan? Miksi ratsastajien raiopat näyttävät metsästä taitetuilta risuilta? Kuinka ihmeessä ylimmissä rivissä katon rajassa olevat satulat saadaan alas? Ja mitä luonnonoikkuja oikein ovat ruskeat hevoset, ja miksi ne sotkevat harmoniaa Espanjalaisessa ratsastuskoulussa? ♦